

Taxon *Chamaecyparis lawsoniana*

Název taxonu	Chamaecyparis lawsoniana
Vědecký název taxonu	Chamaecyparis lawsoniana
Jména autorů, kteří taxon p...	(Murr.) Parl.
Český název	cypřišek Lawsonův
Synonyma (zahradnický pou..)	nepoužívají se
Autor	Pavel Bulíř (pavel_bul_@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Chamaecyparis

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	oblast Sierra Madre (jihozápad SA)
Biogeografické regiony - po..	přírodně se vyskytuje v západní části USA, v oblasti severozápadní Kalifornie a jihozápadního Oregonu.

Zařazení

Pěstitelská skupina	Jehličnatý strom stálezelený
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	20-25 m velký strom, s úzce kuželovitou až sloupovitou korunou a vodorovně rozloženými slabými a krátkými větvemi, které na koncích jemně přemisají. S texturou jemnou a těžkou.
Výhony	na větvích jsou větvičky zpravidla vodorovně postavené a rozložené v jedné rovině. Nejslabší větévký jsou zploštělé, silnější na průřezu zaoblené.
Listy	dominantní šupinové jehlice jsou v křížmostojných párech postavené, střechovitým způsobem uspořádané (větvičku kryjí jako tašky na střeše) a z větší části k větvičce přirostlé. Jen na koncích bývají od větvičky slabě odstáté. Boční listy jsou zřetelně delší než středové, jsou kýlnaté a navzájem se dotýkají. Na svrchní straně obvykle zelené či sivozelené, na rubu s bělavými proužky (někdy jen málo výraznými) podél okrajů listů - bělavou kresbou připomínající písmeno "X". Ploché středové listy se navzájem nedotýkají.
Plody	kulovité dřevnaté šištice dosahují obvykle 8 mm v průměru a jsou složeny z osmi plodních šupin. Na štítcích mají jen nevýrazný tm.
Kůra a borka	červenohnědá, loupající se v podélných šupinách.

Možnost záměny taxonu (+..	Chamaecyparis obtusa - méně vzrůstný druh s širší korunou a s nápadně leskle zelenými šupinovitými listy na líci; na rubu vždy s výraznou bělavou kresbou, která připomíná písmeno "Y"; ploché středové listy nemají zřetelné žlásky a navzájem se nedotýkají - jsou od sebe vzdáleny cca na 1,5 násobek jejich délky. Dlouhé boční šupiny jsou vždy zřetelně přitisklé k větvičce.
Dlouhověkost	středněvěký.

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	zejména v mládí a v méně příznivých lokalitách jsou nejvhodnější stanoviště v polostínu, v dospělosti preferuje dostatek světla; snáší však dobře plné oslunění i polostín.
Faktor tepla	méně mrazuvzdorný druh, který je možno pěstovat v oblastech I-III. V méně příznivých zimách a v předjaří může až středně silně omrzat (nejmladší větvičky). Nejmrazuvzdornější jsou sivě olistěné formy. Naopak k nejchoulostivějším patří kultivary pestrolisté a žlutolisté. Regenerovatelnost po namrznutí je zpravidla dobrá.
Faktor vody	vyžaduje stanoviště se stabilní a průměrnou vlhkostí nebo stanoviště čerstvě vlhká. Upřednostňuje rovněž polohy s vyšší vzdušnou vlhkostí. Aridní klima mu příliš nevyhovuje.
Faktor půdy	preferuje půdy živné a propustné. Dobře roste jak na půdách písčitých, tak i na půdách těžších.

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického... Použití	XI.-IV. významný doplňkový druh, který je hojně používán, především v jeho četných kultivarech. Vhodný jako solitéra, do skupin či na živé ploty a menší stěny. Oblíbený především do menších objektů a intenzivněji udržovaných výsadeb.
Choroby a škůdci	významnější se nevyskytují.
Růstové i jiné druhově spec..	toleruje znečištěné ovzduší, vhodný k tvarování.

Množení

Množení	Přímý výsev, Řízkování, Polovyzrálé řízky, Osní řízky a Bazální řízky
Množení - poznámka	původní druh obvykle výsevem, četné odrůdy prakticky výhradně řízkováním.
Odrůdy	'Alumii' - štíhle kuželovitý vzrůst, sivě modré zbarvení, 10 m; 'Alumigold' - podobný předchozímu, pouze větvičky žluté, při

rašení do zlatožluta; 'Blom' - šířeji sloupovitý typ, sivě modré zbarvení, 3-4 m; 'Columnaris' - sloupovitá odrůda s vystoupavě postavenými a do modra zbarvenými větvičkami, 6-10 m; 'Ellwoodii' - juvenilní jehlicovitá forma, sivě stříbřitě modrý, úzce kuželovitý, 3-4 m; 'Erecta Viridis' - šířeji sloupovitý zelený typ, vystoupavé větve, 5-10 m; 'Fletcheri' - jehlicovitý vzrůstnější sivě modrý typ, 5-8 m; 'Glaucá' - označení pro sivě modře zbarvené semenáče, poněkud šířeji kuželovitý, 15-20 m; 'Intertexta' - modrozelený vzhled, kuželovitý a intenzivněji převisavý vzrůst, 10-12 m; 'Lane' - zlatožlutý, mladé výhony vystoupavě rostoucí, kuželovitý, 5-10 m; 'Minima' - namodralý vzhled, ploše kulovitý, 1-2 m; 'Rogersii' - šířeji kuželovitý méně vzrůstný typ, zelený či pouze lehce namodralý, 3-4 m, 'Silver Queen' - matnězelený úzce kuželovitý typ, na koncích větévek stříbřitě žlutošedý; 'Spek' - vzrůstný, jemně větvený, sivě modrý, 15 m; 'Stewartii' - vzrůstný zlatožlutý typ, 10-12 m; 'Triomf van Boskoop' - jeden z nejvzrůstnějších kultivarů, často od země vícekmenný, sivě modravý, 15 m; 'Wisselii' - řidší, větvičky připomínají listy kapradin, často kornoutkovitě zprohýbané, modravé, 10-15 m.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [BZA - Hospodářská a zásobní zahrada / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - K Lužánkám / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí správní budovy / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí Zahrady miniatur / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Panoptikum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Salicetum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Staré arboretum - jih / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [Park - Slovácká - Valtická / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Arizona / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Formální zahrada / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Růžový rybník a za turbínou / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Velký okruh / Zámecký park v Lednici](#)
- [C 1: záhon vpravo od hlavního vchodu / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C \(řada kultivarů se nachází směrem do ulice Valtická a směrem k budově D.\)](#)

- [D 1: záhon pod okny laboratoří / ZF - D - Výsadby v okolí budovy D \(vybrané kultivary se nachází především v prostoru za menzou a na svahu směrem k historickému bytovému domu.\)](#)
- [P 1: pole - záhon nejbližší státní silnice... / ZF - P - Experimentální zahrada - pole \(vybrané kultivary rostou v matečnici jehličnatých dřevin.\)](#)
- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha \(vybrané kultivary rostou v pásu jehličnatých dřevin směrem ke kolejím.\)](#)